

УДК 338.12:330.1

Пелех О. Б.
*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту
Рівненського державного гуманітарного університету*

Pelekh Oksana
*PhD (Economics), Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Management
Rivne State Humanitarian University*

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ВВП УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РОЗВИТКУ

Анотація. Стаття присвячена аналізу динаміки валового внутрішнього продукту України на тлі груп країн Європи. Для порівняльного зіставлення використовувався показник ВВП за паритетом купівельної спроможності на душу населення (реальний ВВП). Показано, що і в Україні, і в групах країн Європи наявна позитивна тенденція до зростання. Проте в Україні це зростання є мізерним, що викликане низкою зовнішніх та внутрішніх причин, серед яких слід назвати високий рівень корупції, війну на Сході, зростання інфляції, зростання облікової ставки НБУ, низьку інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств, зростання зовнішнього боргу, зношену транспортну інфраструктуру, слабку економічну динаміку. Проте основною причиною повільного зростання є відсутність стратегії розвитку країни.

Ключові слова: ВВП України, динаміка ВВП України, причини низького зростання рівня ВВП України.

Вступ та постановка проблеми. Забезпечення економічного зростання є найважливішою умовою зростання рівня життя. Ще А. Сміт у своїй праці «Дослідження про природу і причини багатства народів» базував власні дослідження на вивченні економічного розвитку суспільства та підвищення добробуту його населення. Він стверджував, що «щорічна праця кожного народу являє собою первісний фонд, який надає йому всі необхідні для існування і зручностей життя продукти» [1]. Згідно з А. Смітом, економіка будь-якої країни, розвиваючись, множить багатства народу не тому, що ці багатства є грошима, а тому, що багатство слід вбачати в матеріальних (фізичних) ресурсах, які дає «щорічна праця кожного народу».

Економічне зростання свідчить про збільшення доходів усіх власників факторів виробництва, адже зростання доходів домогосподарств дає їм можливість задовольняти свої потреби на більш високому рівні; зростання доходів підприємств дає змогу розвивати виробництво, вдоскона-

люватися, підвищувати рівень оплати праці тощо; збільшення доходів уряду дає змогу реалізовувати на належному рівні соціально-економічну політику держави та забезпечувати задоволення суспільних потреб. В умовах сьогодення дослідження динаміки економічного розвитку країни набуває особливої актуальності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню економічного розвитку країн приділяли увагу як зарубіжні, так і вітчизняні вчені. Зокрема, питання оцінювання динаміки ВВП та його розвитку розглядалися в працях В. Геєця, А. Гальчинського, І. Багрятіна, О. Дзюблюка, В. Литвицького, І. Манцурова, М. Савлука, А. Савченка, Л. Петкова, М. Швайки. Однак швидкі зміни чинників, які впливають на динаміку економічного розвитку, зумовлюють потребу постійного вивчення та аналізу показників економічного розвитку загалом і ВВП зокрема.

Метою статті є вивчення динаміки розвитку економіки України шляхом розгляду аналізу зміни валового

внутрішнього продукту України протягом останніх років на тлі зміни цього показника європейських країн.

Результати дослідження. Економічний розвиток країни належить до основних понять, що характеризують національну економіку. Аналіз праць вітчизняних дослідників дає змогу зробити висновок [2, с. 86], що сучасна наука трактує економічний розвиток як процес переходу від одного етапу економічного розвитку до іншого, коли на кожному подальшому етапі виробляються, окрім старих груп товарів та послуг, абсолютно нові, використовуються новіші технології та способи організації виробництва.

Для вимірювання економічного розвитку використовують різні показники, статистичний аналіз яких дає змогу оцінити спрямованість і тенденції розвитку, а також чинники, що на нього впливають. На макrorівні основним показником розвитку економіки країни є валовий внутрішній продукт (ВВП). Згідно з визначенням економічного словника [3, с. 32] ВВП – це узагальнений економічний показник, розрахований у системі національних рахунків, який оцінює остаточні результати поточного виробництва на території країни за певний проміжок часу, як правило, за рік. Він розраховується як сума доданої вартості, створеної у виробничій та невиробничій сферах, і спожитого основного капіталу у вигляді амортизації. Чим більше значення показника, тим вище рівень розвитку країни.

Разом з показником загального ВВП використовують показник ВВП у розрахунку на душу населення (на одну особу), який є вартістю виробленої в економіці кількості товарів та послуг, що в середньому припадає на

одну особу. ВВП на душу населення не тільки виражає рівень розвитку економіки країни, але й використовується як індикатор рівня добробуту населення. Ним також часто користуються під час зіставлення економічного розвитку країни з іншими країнами.

Загальний ВВП і ВВП на душу населення, розраховані за поточними цінами (дійсними на момент здійснення операції), називаються номінальними. Однак номінальний не завжди правильно відображає тенденцію розвитку економіки та зростання добробуту населення з огляду на можливі зміни цін на товари та послуги. Для усунення впливу чинника зміни цін та визначення справжнього (зіставного) обсягу товарів і послуг за низку років потрібно вирахувати реальний ВВП у цінах одного базового року, для чого застосовується дефлятор ВВП (індекс цін). Якщо ж у дослідженні йдеться про порівняння або зіставлення країни з іншими країнами, то використовують так звані показники ВВП за паритетом купівельної спроможності населення. ВВП за паритетом купівельної спроможності на душу населення [4] є мірою випуску продукції/послуг на душу населення в доларах постійної купівельної спроможності. При цьому нівелюється вплив інфляційних процесів.

Порівняльний аналіз економічного розвитку України та країн Європи розпочнемо з розгляду загального ВВП. Аналіз номінального ВВП України протягом понад 20 останніх років (табл. 1, рис. 1) демонструє позитивну тенденцію до зростання протягом усього періоду, за винятком хіба що 2009 р., який припав на період світової економічної кризи 2008–2009 рр. Згідно з прогнозами Світового банку [5] в найближчі два роки (2019–2020 рр.)

Таблиця 1

Динаміка ВВП України та груп країн Європи

Роки	ВВП України, номінальний		ВВП (ПКС) на душу населення, current international \$				
	всього, млн. грн.	на душу населення, грн	Україна	Польща	ЦСЄ і Балтика ¹	Єврозона ²	ЄС
1996	81 519	1 595	–	–	–	–	–
1997	93 365	1 842	–	–	–	–	–
1998	102 593	2 040	–	–	–	–	–
1999	130 442	2 614	–	–	–	–	–
2000	176 128	3 582	3 803	10 651	10 010	25 317	22 573
2001	211 175	4 340	4 290	11 111	10 791	26 514	23 690
2002	234 138	4 855	4 628	11 781	11 598	27 539	24 733
2003	277 355	5 801	5 206	12 256	12 339	27 955	25 325
2004	357 544	7 535	6 042	13 346	13 463	29 072	26 559
2005	457 325	9 709	6 452	13 896	14 290	30 106	27 505
2006	565 018	12 076	7 184	15 144	15 884	32 522	29 757
2007	751 106	16 150	8 006	16 785	17 710	34 411	31 531
2008	990 819	21 419	8 396	18 310	19 612	35 747	32 958
2009	947 042	20 564	7 240	19 243	19 611	34 844	32 162
2010	1 079 346	24 798	7 666	21 069	20 728	35 842	33 260
2011	1 299 991	29 980	8 282	22 851	22 151	37 434	34 720
2012	1 404 669	32 480	8 475	23 833	22 956	37 810	35 279
2013	1 465 198	33 965	8 630	24 719	23 974	38 992	36 492
2014	1 586 915	36 904	8 667	25 602	24 956	39 922	37 503
2015	1 988 544	46 413	7 949	26 595	25 842	40 865	38 457
2016	2 385 367	55 899	8 270	27 383	26 867	42 081	39 625
2017	2 982 920	70 224	8 667	29 026	28 681	43 637	41 126

Примітка:

¹ Болгарія, Кіпр, Чеська Республіка, Естонія, Угорщина, Латвія, Литва, Польща, Румунія, Словаччина, Словенія;

² 19 країн ЄС

Джерело: складено автором на підставі даних Держкомстату України [6; 7], Мінфіну [8] та Світового банку [9]

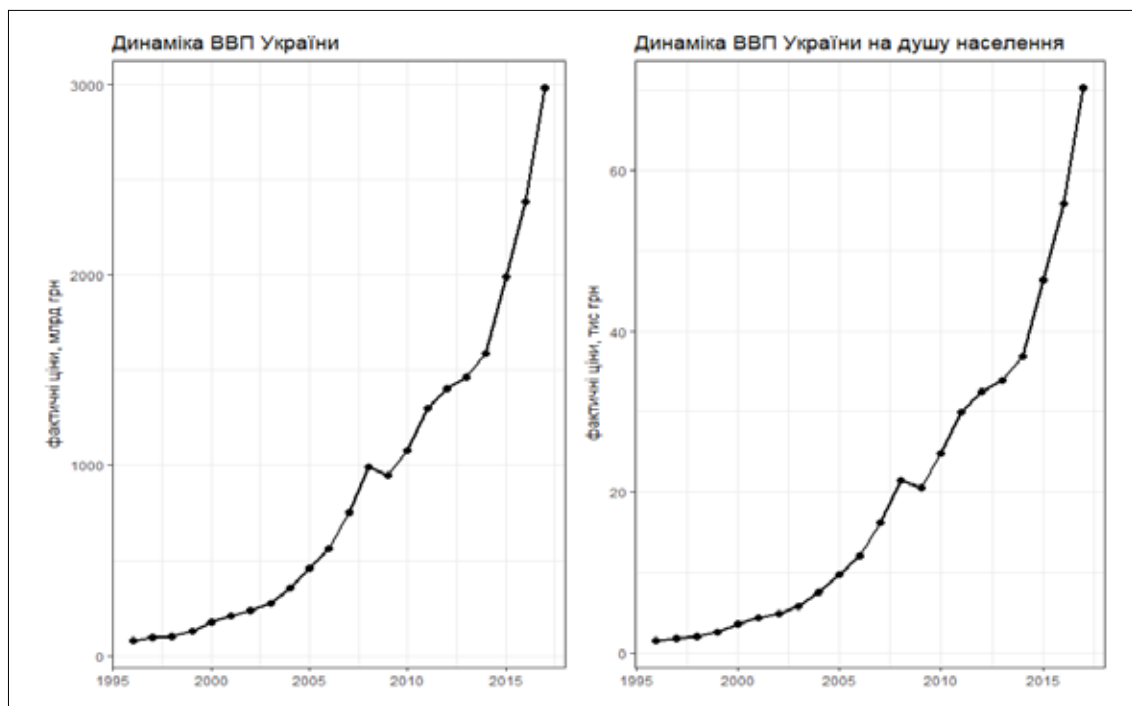

Рис. 1. Динаміка номінального ВВП України та номінального ВВП України на душу населення

Джерело: складено автором на підставі даних Держкомстату України [7; 10], Міністерства фінансів України [8]

також очікується зростання ВВП України до 4%. Тенденція до зростання стосується також номінального ВВП на душу населення.

Цілковито інша картина вимальовується, якщо поглянути на ситуацію з точки зору ВВП за паритетом купівельної спроможності, зокрема на душу населення (табл. 1). Особливо виразно бачимо цю зміну на рис. 2.

Так, динаміка ВВП (ПКС) на душу населення України до 2008 р. мала виразну тенденцію до зростання. Однак з 2009 р. ця тенденція призупиняється, тому маємо практично тупцювання на місці. Спочатку дала про себе знати світова фінансово-економічна криза 2008–2009 рр., через що у 2009 р. мали зниження рівня цього показника. Далі після незначного піднесення у 2010–2014 рр. знову настає його падіння, пов'язане з війною на сході України. З 2016 р. ВВП (ПКС) знову починає зростати, а у 2017 р. нарешті виходить на рівень ВВП (ПКС) 2008 р.

Як сказано в джерелі [11, с. 68–69], динаміка номінального ВВП відображає три глибокі кризи, які українська економіка пережила за період незалежності. Перша пов'язана з кардинальною трансформацією економіки, зумовленою переходом до ринкових відносин (лібералізація зовнішньої торгівлі, розрив економічних зв'язків у межах колишнього СРСР). Після потрясінь відбулося часткове відновлення завдяки зростанню світових цін на сировину, насамперед продукцію металургії. Поступальний розвиток тривав до 2008 р. Однак унаслідок порушення основних макроекономічних пропорцій, зокрема різкого зростання рівня споживання, збільшення залежності від зовнішніх ринків, скорочення зовнішнього попиту, дефіциту зовнішніх запозичень та неадекватної курсової політики, країна виявилась надто вразливою до погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури. Саме тому під час світової фінансової кризи у 2009 р. ВВП України знизився на 15,1%, що було найгіршим показником серед країн СНД. Найбільших втрат у цей період зазнали будівництво, фінанси, переробна промисловість

і торгівля. Часткове відновлення економіки протягом 2010–2012 рр. знову ж таки не дало їй змогу досягнути передкризового рівня 2008 р. Третій удар по економіці у 2013 р. Україна отримала з боку основного торговельного партнера, а саме Росії, який після торговельної війни переріс у 2014 р. у справжню війну (окупація значної частини економічної території, розрив усталених економічних зв'язків, постійне скорочення доступу до ринку РФ).

Рис. 2 також демонструє зростання ВВП (ПКС) на душу населення України на тлі інших європейських країн. Мабуть, найбільш цікавим є порівняння з нашим найближчим сусідом, а саме Польщею. За 2000–2017 рр. у Польщі спостерігалось безперервне зростання ВВП (ПКС) на душу населення. Навіть світова фінансова криза не вплинула на позитивну тенденцію цього показника. Слід відзначити, що на початку періоду, який аналізується, показник ВВП (ПКС) на душу населення в Польщі був вищим у 2,8 рази, ніж в Україні, тоді як сьогодні він перевищує український у 3,5 рази. В період світової фінансово-економічної кризи Польща випереджала Україну за цим показником у 2,6 рази. Світова фінансова криза 2008–2009 рр. торкнулась економік усіх країн світу, зокрема Польщі. В першій половині 2009 р. масштаб кризи та кількість охоплених нею держав ЄС зростали, а вже в другому кварталі 2009 р. з'ясувалося, що Польща залишилась єдиною серед європейських країн, де спостерігався приріст ВВП. Польський показник економічного зростання сягнув 1,2% згідно з даними Євростату. Натомість польська статистика свідчить про те, що зростання ВВП Польщі в першому кварталі 2009 р. становило 0,8%, а в другому кварталі – 1,1%. Це був один з небагатьох позитивних результатів розвитку у світі [12; 13].

Порівняння ВВП (ПКС) на душу населення України з аналогічним показником у середньому по країнах Центральної Європи та Балтики дає такі ж результати, хіба що за винятком того, що в період економічної кризи в цих країнах мало місце незначне падіння ВВП (ПКС) на

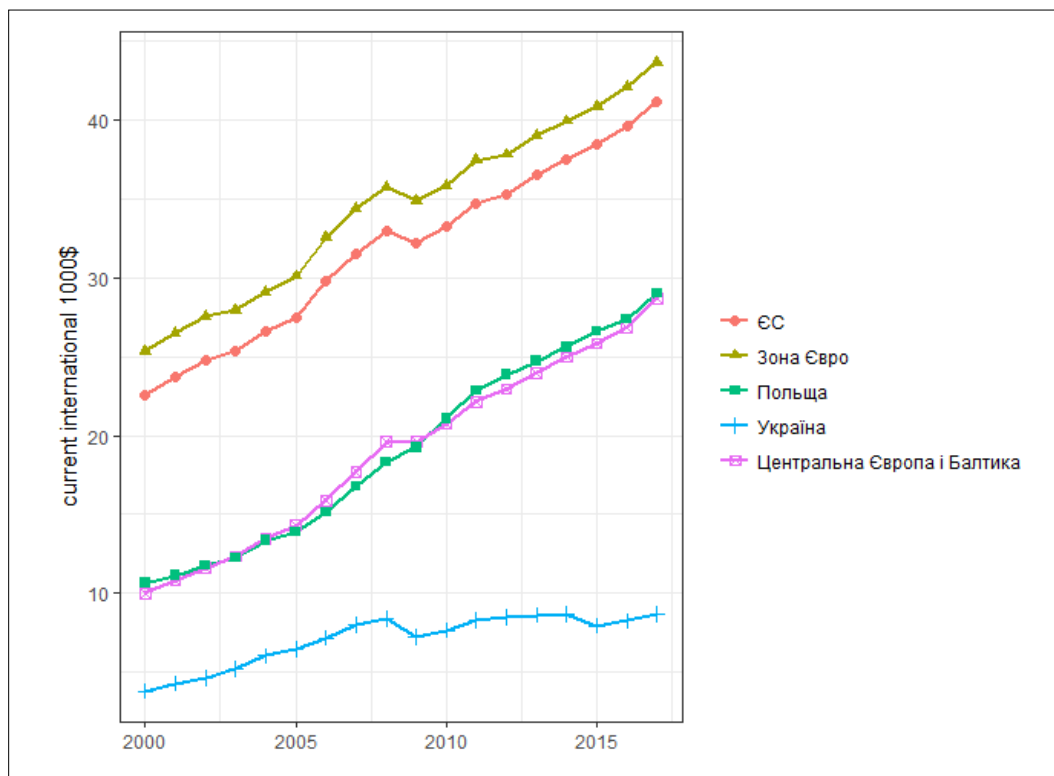

Рис. 2. Динаміка ВВП (ПКС) України та країн Європи

Джерело: складено автором на підставі даних Світового банку [9]

душу населення. В цій групі країн показник ВВП (ПКС) на душу населення зростає, проте, на відміну від Польщі (де було зростання), спостерігалось незначне падіння у 2008–2009 рр. На початку аналізованого періоду в країнах Центральної Європи та Балтії цей показник був у 2,6 рази більшим, ніж в Україні, а у 2017 р. став більшим у 3,3 рази.

Ще більша тенденція до відставання України за ВВП (ПКС) на душу спостерігається по відношенню до країн Євросони та ЄС загалом. Сьогодні відставання сягає майже 5 разів. Зауважимо, що Польща за досліджуваний період істотно скоротила своє відставання від решти країн ЄС (відносно країн Євросони показник зменшився від 2,5 разів на початку 2000 р. до 1,5 разів у 2017 р.).

Підсумком проведеного порівняння є те, що українська економіка розвивається, ВВП продовжує зростати, однак це зростання відбувається надто повільними темпами. На таку ситуацію впливає чимало чинників. Наприклад, згідно з даними МВФ, висока корупція щорічно з'їдає в Україні до 2% ВВП. Прем'єр-міністр України В. Гройсман говорить про те, що транспортна блокада Донбасу та насильницьке захоплення бойовиками підприємств на Сході України коштували Україні у 2017 р. 1% ВВП [14]. Підняття мінімальної заробітної плати та пенсій потягнуло зростання інфляції. Так, відбулося перевищення рівня орієнтира інфляції НБУ у 2017 р.: планувалось на рівні 9,1%, а виявилось на рівні 12,2% [15]. Водночас НБУ змушений для гальмування інфляції підняти облікову ставку НБУ від 12,5% до 13,5%, що створило додатковий негативний тиск на ділову активність та зростання економіки [16]. Ці чинники можна назвати внутрішніми.

Важливим зовнішнім чинником, який впливає на ВВП України, є коливання світових цін та попиту на сировинні товари. Зокрема, зміна ВВП України безпосередньо пов'язана зі зміною первинних цін на сировину (Primary Commodity Prices). Зростання залежності економіки Укра-

їни від світової кон'юнктури, насамперед динаміки економічного розвитку двох основних економічних центрів, а саме Європейського Союзу та Російської Федерації, також чинить зовнішній вплив. Причому, згідно зі статистикою, динаміка розвитку України значною мірою залежить від динаміки розвитку країн ЄС, а дедалі меншою мірою – від РФ [11, с. 70].

Ще однією вагомою причиною повільного зростання економіки України, як сказано вище, є порушення основних макроекономічних пропорцій. Крім того, науковці називають такі причини, як низька інвестиційна привабливість вітчизняних підприємств, зростання зовнішнього боргу, зношена транспортна інфраструктура, яка обмежує експорт продукції та транзит, слабка економічна динаміка. Директор економічних програм «Українського інституту майбутнього» А. Амелін вказує на те, що українська економіка зростає в два рази повільніше, ніж світова, через відсутність обґрунтованої стратегії розвитку. «Українська економіка показує зростання, але це досить слабе зростання. Ми рухаємося вперед, у нас потихеньку відбуваються реформи, хоч деякі і гальмуються... Україна зростає в два рази слабкіше глобальної економіки. На це є маса причин. У нас до цих пір немає плану розвитку країни. Країна, яка не має свого плану розвитку, є ресурсом для тих країн, у яких такий план або така стратегія є. Ринки, що розвиваються, ростуть на 5% в рік. Румунія, якщо я не помиляюся, закінчує цей рік зростанням 8%, Україна – зі зростанням 2%. Це рівень розвинених країн. Але ми не в тому статусі, і не ті причини такого повільного зростання» [17].

Проте перспективи формування стратегії розвитку України існують. Підтвердженням цього є заявка на засіданні уряду Першого віце-прем'єр-міністра, міністра економічного розвитку і торгівлі С. Кубіва: «Для забезпечення щорічного росту ВВП на 5–7% необхідно

продовжувати залучати інвестиції, запроваджувати структурні економічні реформи, розвивати інновації та модернізувати виробництва з локалізацією в Україні, підтримувати малий та середній бізнес, збільшувати обсяг експорту» [18].

Висновки. Економіка України протягом усього досліджуваного періоду мала тенденцію до зростання за показниками реального та номінального ВВП. Однак це зростання час від часу переходить у падіння. Порівняно з країнами Європи, зокрема Польщею, країнами Центральної Європи та Балтії, країнами Євразії та ЄС загалом

зростання України є незначним, спостерігається щоразу більше відставання. Повільні темпи економічного розвитку України загалом мають внутрішній характер, адже йдеться про високий рівень корупції, події на Сході, зростання інфляції, зростання облікової ставки НБУ, низьку інвестиційна привабливість вітчизняних підприємств, зростання зовнішнього боргу, зношену транспортну інфраструктуру, слабку економічну динаміку тощо. Однак, як зазначають аналітики, основною причиною повільного зростання є відсутність стратегії економічного розвитку держави.

Список використаних джерел:

1. Сміт А. Дослідження про природу і причини багатства народів. Київ : Наш формат, 2018. 736 с.
2. Пелех О. Циклічність економічного розвитку і структурні зміни в економіці. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 2 7. Ч. 1. С. 85–89.
3. Осовська Г., Юшкевич О., Завадський Й. Економічний словник. Київ : Кондор, 2007. 358 с.
4. Філіпенко В. Паритет купівельної спроможності. *Українська дипломатична енциклопедія*. Київ : Знання України, 2004. Т. 2. 812 с.
5. Всемирный банк прогнозирует рост ВВП Украины в 2018–2020 годах. URL: <http://gordonua.com/news/money/vsemirnyy-bank-prognoziuet-rost-vvp-ukrainy-v-2018-2020-godu-226349.html> (дата звернення: 15.01.2019).
6. Валовий внутрішній продукт за 2018 рік / Держкомстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/vvp/vvp_kv/vvp_kv_u/vvpf_kv2018u.htm (дата звернення: 15.01.2019).
7. Валовий внутрішній продукт / Держкомстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/vvp/vvp_ric/vvp_u.htm (дата звернення: 15.01.2019).
8. Валовий внутрішній продукт / Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp> (дата звернення: 15.01.2019).
9. GDP per capita, PPP (current international \$) / The World Bank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD> (дата звернення: 15.01.2019).
10. Валовий внутрішній продукт за 2018 рік / Держкомстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/vvp/vvp_kv/vvp_kv_u/vvpf_kv2018u.htm (дата звернення: 15.01.2019).
11. Національні та глобальні детермінанти економічного зростання України: наукова доповідь / ред. І. Бобух. Київ : НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України», 2018. 390 с. URL: <http://ief.org.ua/docs/sr/299.pdf> (дата звернення: 15.01.2019).
12. Огляд економіки Польщі. URL: <http://www.razumkov.org.ua> (дата звернення: 15.01.2019).
13. Польша – єдина країна ЄС, яка у 2009 році продемонструвала економічне зростання. URL: <http://www.wz.lviv.ua> (дата звернення: 15.01.2019).
14. Украина потеряла из-за блокады Донбасса 1% ВВП. *Корреспондент.biz*. 2017. URL: <https://korrespondent.net/business/economics/3922738-ukraina-poterela-yz-za-blokady-donbassa-1-vvp> (дата звернення: 15.01.2019).
15. Прогноз НБУ щодо інфляції на 2017–2018 роки залишається в межах оголошених цільових орієнтирів / Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=47279306 (дата звернення: 15.01.2019).
16. Національний банк України підвищив облікову ставку до 13,5% річних. / Національний банк України. 2017. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=57732380 (дата звернення: 15.01.2019).
17. Українська економіка – 2018: ризики, виклики та можливості. *Сьогодні*. 2018. URL: <https://ukr.segodaya.ua/economics/enews/ukrainskaya-ekonomika-2018-riski-vyzovy-i-vozmozhnosti-1103384.html> (дата звернення: 15.01.2019).
18. У Кабміні назвали п'ять чинників для щорічного росту ВВП на 5–7%. / Укрінформ: мультимедійна платформа іновлення України. 2017. URL: <https://www.ukrinform.ua> (дата звернення: 15.01.2019).

АНАЛІЗ ДИНАМИКИ ВВП УКРАЇНИ В КОНТЕКСТЕ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РОЗВИТТЯ

Анотація. Стаття посвячена аналізу динаміки валового внутрішнього продукту України на фоні груп країн Європи. Для порівняльного сопоставлення використовувався показник ВВП по паритету купівельної спроможності на душу населення (реальний ВВП). Показано, що і в Україні, і в групах країн Європи існує позитивна тенденція до зростання. Однак в Україні цей ріст є мизерним, що викликане рядом зовнішніх і внутрішніх причин, серед яких слід назвати високий рівень корупції, війну на Сході, зростання інфляції, зростання облікової ставки НБУ, низьку інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств, зростання зовнішнього боргу, зношену транспортну інфраструктуру, слабку економічну динаміку. Однак основною причиною повільного зростання є відсутність стратегії розвитку держави.

Ключові слова: ВВП України, динаміка ВВП України, причини низького зростання рівня ВВП України.

UKRAINE'S GROSS DOMESTIC PRODUCT DYNAMICS ANALYSIS IN TERMS OF THE EUROPEAN DEVELOPMENT

Summary. The article deals with the Ukraine's gross domestic product dynamics analysis comparing to the European countries. The comparison was based upon the purchasing powers' GDP rate per person. Based on the general nominal GDP, nominal GDP per person and GDP per person in terms of purchasing powers – GDP (PP) analysis from 2000 till 2017, the evaluation of Ukraine's economic growth comparing to European countries is made, and both the main trends and stages of national economic development are outlined. Along the whole analysis timeline, Ukrainian economy showed a growth tendency of both nominal and actual GDP. However this growth occasionally turns into decrease. Comparing Ukraine to European countries, Poland, Baltic and Central European, Eurozone and generally EU states for instance, shows the stated growth is insufficient and gradually turning into increasing falling behind. Generally the Ukraine's economic development is strongly influenced by foreign factors. However, reasons for slow economic growth in Ukraine are of largely domestic origins: high corruption level, war on the Eastern Ukraine, inflation rate growth, the National Bank of Ukraine loan rates' growth, unfavorable investment climate, foreign debt growth, outdated transport infrastructure, weak economic dynamics etc. However, comparing to the latter in Ukraine, this growth is insignificant. It is caused by a number of domestic and international factors such as: high corruption level, war on the Eastern Ukraine, inflation rate growth, the National Bank of Ukraine loan rates' growth, unfavorable investment climate, foreign debt growth, outdated transport infrastructure, weak economic dynamics etc. According to the results, the author concludes that the main reason for unstable Ukraine's economic development is lack of economic development strategy.

Key words: Ukraine's GDP, Ukrainian GDP dynamics, reasons for low-rate GDP growth in Ukraine.